

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra . . . . . 1 kor. Egy óra . . . kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 . . .

Felolvasó szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Főgondnokválság.

Debreczen, június 25.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület érdemekben gazdag főgondnoka gróf Dégenfeld József a közeli napokban be fogja adni diszes állásáról való lemondását, és ott hagyja a főgondnoki széket, a melyet pár hónap hiján tíz év óta tölt be.

Ez a hír mindenesetre kinos feltűnést fog kelteni a tiszántuli egyházkerületben, a hol mindenkinek felett megbecsülték komoly munkás egyéniségét, rendületlen hithűségét és egyházának munkás szeretetét.

A lemondás oka igen érdekes s nem minden pikantéria nélkül való. Indító oka ennek Tisza István gróf legutóbbi zsinati szereplése. Gróf Tisza István, ez az eltévelyedett politikus, most, hogy az aktív politika teréről lezorult, rávetette magát a protestáns egyházra. És a milyen rabulisztikus politikus volt, ép olyan szerepet akar játszani a protestáns egyházi életben is. Ezt legutóbbi zsinati szereplése, a hol szinte erőszakosságig brutális volt, beigazolta. Mikor ez ellen a nevetségességre ellen gróf Dégenfeld József tiltakozott, a zsinat többsége nem a

nyílt kártyákkal játszó gróf Dégenfeld Józsefnek, hanem Tisza Istvánnak állott a pártjára, — ennek következtében Tisza, a mult szomorú emléke, megtett egy olyan indítványt, a melyet mindenki megtehetett volna, csak ő nem. Az új kormányt üdvölte volna talán minden egyes zsinati tag, csak ő nem. Szerepet vihetett volna mindenki, csak Tisza gróf nem. Mert a kormány üdvözlésének értéke is devalválódott azzal, hogy gróf Tisza Istvántól jött az indítvány.

Degenfeld József, a ki a zsinat munkájában is jelentős részt vett ki, desavualást látott ebben, s ezért érlelődött meg benne az elhatározás, hogy magas méltóságáról lemond.

Elsorolhatnánk ezen a helyen gr. Degenfeld Józsefnek, mint egyházkerületi főgondnoknak nagy érdemeit. — Azonban ez felesleges dolog. Mindenki, a ki a tiszántuli ref. egyházkerület kötelékébe tartozik, tudja, hogy milyen hatalmas energiával és milyen eredményesen dolgozott 10 év alatt gr. Dégenfeld József,

A dicséret ellen egyébiránt az ő komoly egyénisége tiltakozna első sorban. Nem is tesszük hát ezt, csak egy dologra hívjuk fel a tiszántuli egyházkerület tagjainak figyelmét.

Gróf Dégenfeld Józsefnek Tisza Istvánnal szemben elégtételt kell adni. Nem szabad tűrni, hogy egy politikai kameleon miatt egy munkás ember, a ki addig csak hasznos munkát végzett — kedvet veszítve, letérjen a közpályáról, a hol reá még fontos szerepek várakoznak.

Kossuth Ferencz a királynál.

A magyar delegáció ülése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jun. 26.

A Kabinet tagjai ma Bécsbe utaztak. Kossuth Ferencz holnap jelenik meg a király előtt. Kihallgatása elé politikai körökben nagy érdeklődéssel néznek. Bécsi jelentés szerint, a magyar delegáció teljes ülést tartott, a melyen Goluchovszky költségvetésével foglalkoztak.

Részletes tudósításunk a következő:

A magyar delegáció teljes ülései ma megkezdődtek. Napirenden a külügyminisztérium költségvetése és a hadügyminisztérium szükséglete áll, de alig van rá kilátás, hogy az utóbbit már ma elintézzék, miután a külügyminiszter költségvetéséhez eddig nem kevesebb, mint tíz szónok jelentkezett, A közös kormány

Az élet meséiből.

Miért?

Néhány éve nem jártam otthon kis szülővárosomban. Egyszer végre, mikor már kifogytam minden kifogásból, egy kettős ünnepre elfogadtam rokonaim meghívását. Megtettem a nagy utat.

Ebéd után voltunk; vendéglátó sógor-asszonyommal az ablakon kihajolva beszélgettünk. Az urát már elhordta a kazinóba a kártyaszomjuság. Sorba vettünk ösmerőst, boldog, boldogtalant, akiről csak észembe jutott érdeklődni. Kivel mi történt? él-e? hal-e?

Élénkület kezdett az utca. Ünneplős alakok kezdték meg korzójukat a téglakövezeten.

— Ni! — kiáltok föl egyszerre, amint két csinos leányt pillantok meg a tulsó soron. Hisz ezek az Adorján-leányok! Hát nem mentek még férjhez?

A menyecske ajkbiggyesztve rázta a fejét.

— Pedig milyen jóra való, szorgalmas leányok — folytattam.

— Jóra való, szorgalmas leányok — ismételte mintegy önkéntelenül s mikor kérdő tekintetemet meglátta hozzátette — de szerencsétlenek.

— Szerencsétlenek! Az ugyan nem látszik meg rajtuk.

— Nem, mert nincsenek tudatában szerencsétlenségöknek.

— Hogyan?

— Érts meg! Kis város ez a mienk, falai, mintha üvegből lennének, a világ minden lépésünkről tud. Némelyek talán még a homlokunkon is átlátnak és kilesik legelrejtettebb gondolatunkat is. Nos, került ide a telekkönyvhöz egy fiatal bíró néhány hónapos feleségével. Alig melegedtek meg a városban, az asszonyról mende-mondák kavargottak a levegőben. Hogy miért hagyták el előbbi állomásukat, hogy milyen kacér az asszony, és több ilyesmi. Gazdájuk nem volt, természetesen, a mendemondáknak, Nem sokára már helyi nevekkel emlegették együtt az övét. Különösen egy ifju ficzkóéval, aki az apja szomszédos pusztájáról, hol négyesen, hol paripán járt be gavalléroskodni. És, saját-

ságos, hogy míg sok társaságbeli asszony semmi kárát sem látja kacérságának, ennek nem bocsátották meg. Kerülték az asszonyok. Nem volt társasága mely üres óráit lefoglalta volna. Az ilyen asszonynak — tudod — sok az üres ideje. Kapva kapott hát ezen a két egyszerű leányon, aki varrt neki. Emlékezhettek: nekem is dolgoztak valamikor. Szeszélyeitől megkímélte, sőt kedveskedett, nekik, hizelgett ügyességöknek, szépségöknek. Elhalmozta munkával. Meg-meglátogatta őket, meghitta vasárnapokon zsúrjaira, fürdőről ajándékokat hozott nekik. Szegény leányok olvadoztak a meghatótságtól, hisz a varrató urasszonyoktól eddig csak ideges zsémbelődésekben volt részök. Utóbb egész természetesen találták, hogy bírónéval jó barátságban vannak, sőt lassankint elidegenedtek barátnőiktől. Boldog kábultságukban nem is sejtették, hogy a város nyelve összebogozta őket a bírónő nevével. És az ő sorukbéli fiatalembernek a kettős szegénységet csak jó hírnév mellett veszik szívesen a nyakukba. Mintha ösztönszerűleg éreznék azt, amit az uram

Szolyvai és Polenai

(legkellemeesebb sós ásványvíz)

gyógyvizek elsősorú szaktekintélyek szerint felülmulják a krondorf és giesztüblü külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is. Feltűnő gyógyhatással alkalmazhatók: köszvény-, vese-, hólyag-, gyomor-, torok-, tüdő- és gégebajok esetén. Elsősorú élvezeti és borvizek. — Megrendelhetők a fürdő igazgatóságnál Szolyván (Bereg megye.) Kapható minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

összes javaslatának az elintézése végett naponta délelőtt és délután fognak üléseket tartani és remélik, hogy a magyar delegáció feladatát ilyen módon legkésőbb szombatig elintézheti. A ma délelőttre összehívott ülésre a delegátusok nagy számmal jelentkeztek. Nagy vitát várnak úgy a külügyi politikáról, mint gróf Goluchowszkynek a magyarországi fejleményekhez való viszonyáról. A külügyi költségvetés elfogadása mindazonáltal biztosítva van.

Az ülés tíz órakor kezdődött.

Elnök bemutatta a külügyi albizottság jelentését, valamint javaslatot, a melynek célja az, hogy az a szorítás, a mely részünkre közös ügyek terén a törvényben biztosítva van, a külügyi szolgálatban az életben is érvényesüljön.

Sághy Gyula szólalt fel Thorockay előadó után s elfogadásra ajánlja az albizottság által beterjesztett javaslatot.

Miniszterek Bécsben.

Wekerle miniszterelnök és Zichy Aladár tegnap este, Kossuth, Andrássy és Apponyi miniszterek ma reggel érkeztek Bécsbe, valamennyien a bankgassei magyar palotába szálltak.

Kossuth a királynál.

Kossuthot holnap délben fogadja a király külön kihallgatáson, a ki tárgyalja ügyébe eső dolgokról tesz jelentést. — Ugyancsak holnap délután tesz látogatást Kossuth az osztrák miniszterelnöknél.

A darabontok vád alá helyezése.

A képviselőház kérvényi bizottsága f. hó 30-án d. u. 4 órakor az országház delegációs termében ülést tart. Az ülésen a Fejérváry kormány vád alá helyezésére vonatkozó kérvények kerülnek tárgyalás alá.

asztalán egy régi könyvben így olvastam: „Ruhától származik a moly; asszonytól az asszony rosszasága”. Ez az ő szerencsétlenségük s amikor elsírják könnyeiket összebujva fullasztó sötét éjjeleken, nagy sópánkodással az idő eljártán, nem is álmodják, hogy a szép asszony barátsága veti rájuk árnyékát. Most már érted, sógorkám, miért?

Filozófia.

Jégasszony: A kor, a tapasztalás jogot ad az embernek, hogy megfigyeléseiből következtetéseket vonjon le.

A leánya: (ásit).

Jégasszony: Nem vagy tulságosan udvarias gyermekem.

A leánya: De mama! . . . Bocssás meg, hogy bölcsekedésed ebéd után egy kissé elálmosít.

Jégasszony: Te hálátlan, épp arról a szeretetről elmélkedem, amiben itt részeseülünk. A ház apraja nagyja a kedvünkben jár.

A leánya: Sőt valamennyien becézgetnek, Pedig én már nem egyszer beléjük vágtam rózsás körmöcskéimet.

Jégasszony: Szóval nem tudsz még

Két munkásvezér letartóztatása.

Népgyűlés Vágó Béla és Horváth Gusztáv miatt.

A munkásszervezetek mozgalma.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 25.

Vágó Bélát a debreceni szociáldemokraták titkárát és Horváth Gusztáv debreceni órásmestert tegnap a csendőrség letartóztatta. Vágó Béla Hajdu-Sámsonban akart egy mezőgazdasági munkás gyűlésen beszélni. Beszédének elmondására azonban nem került sor, mert Vágó Bélát mikor a kormányról kezdett beszélni letartóztatta az ottani csendőrség. Ez az eljárás elhamarkodott volt. Egy embert, a ki büntetendő cselekvénynek még csak a látszatát sem követte el, ilyen jogtalan bánásmódban részesíteni nem szabad. Ennek a felfogásnak adott kifejezést egyébként Miskolczy Lajos tb. főszolgabíró is, a ki Vágót mihelyt a csendőrök behozták Debreczenbe, szabadlábra helyezte.

Horváth Gusztávot a szabolcs-megyei Kemezsén tartóztatták le. Hogy miért azt nem tudjuk. Egyelőre csak annyit tudunk sorsáról, hogy most a nyiregyházi ügyészség fogházában van. Valószínűleg holnap jön haza.

A népgyűlés előzménye.

Vágó Béla a mint elhagyta a főszolgabíróház épületét, azonnal összehívta a szervezetek vezető embereit, a kikkel a letartóztatás felett tanácskozott. Elhatározták, hogy a letartóztatás ellen tiltakozandó délután 3 órakor népgyűlést tartanak a Széchenyi téren.

Déltájban a következő felhívást osztogatták városzerte:

ősi természeteden uralkodni. Lásd én a megtestesült szelidség vagyok. Így az enyémnek a legizesebb falatok az asztalánál, alhatom már a szalon szőnyegein Megalkuvás, alkalmazkodás, ez a fiatal század jelszava. Aki él vele, boldogul.

A leánya: Igazad lehet, anyám, igyekszem is követni példádát. De hogy van az, hogy az emberek sokkal szeretetreméltóbbak hozzánk mint egymáshoz? (nyalogatja anyja hófehér nyakát.)

Jégasszony: Mert nem tudnak eléggé színelni. Néha ösztönös rohamaik vannak, és olyankor kimondják egymásról véleményüket, Mi azonban hozzájuk simulunk, nyájasan dorombolunk, azért biztosan élünk kegyeikben. Ah, csak az irigy sors ne volna itt a vén szakácsné képében, semmi panaszom sem volna (nyalja a leánya oldalát).

Szakácsné: (dühösen) Takarodtok innen beste macskái! Megint hust szimatoltok?

Jégasszony és a leánya (leugornak a jégsekretyről és elbujnak egy-egy sarokba).

Kemény József.

Munkások! Munkásnők! A mostani minisztérium, az igazi darabont-kormány, feladatául a népjogok letörését tűzte ki. Elsőbben az egyesülési jogot akarta tönkre tenni, de mivel ez nem sikerült neki, hát a gyülekezési jogot akarja lábbal tiporni.

Vágó Béla elvtársunkat miniszteri titkos rendeletre Sámsonban tegnap délelőtt letartóztatták a kakastollas Andrássy-vezérek és fogva tartották. Ezt a betyárvilágból való stiklit meg kell torolnunk és e célból ma hétfőn június 25-én délután 3 órakor a Széchenyi-téren népgyűlést tartunk a következő napirenddel: Orosz világ Magyarországon. Elvtársi üdvözlettel a szociáldemokrata párt.

A felhívásnak meg lett a kellő eredménye. Délután százával hagyták ott a munkások a műhelyeket, és úgy 3 óra tájban már körülbelül ezer ember volt a Széchenyi téren. A rendőrség nagy apparátussal vonult ki. A harminc rendőrből álló különítmény felett Végh Gyula főkapitány parancsnokolt. A gyűlésen ott voltak Jeney belvárosi kapitány, Kovács fogalmazó, Mihályi rendőrfelügyelő, Fehér és Bikfalvy biztosok.

A népgyűlés.

Három óra után nyitotta meg a népgyűlést Jolsvai András. Elnöknek ajánlotta Lakatos Lászlót, jegyzőnek pedig Török Józsefet. Ezt a népgyűlés tudomásul vette. Jolsvai ekkor átadta a szót Lakatos elnöknek.

Lakatos rövid beszédet mondott. Elmondta, hogy Vágó Bélát Sámsonban letartóztatták, mert az arató munkások népgyűlésén felszólt. A hír vétele után egy 30 tagu deputáció ment Kovács József polgármesterhez, hogy adjon engedélyt a ma délutáni népgyűlésre. Kovács József polgármester azonban kijelentette, hogy az engedélyt nem adja meg, mivel népgyűlésre engedélyt a gyűlés megtartása előtt 24 órával kell kérni. Hosszas rábeszélés után azonban mégis megengedte a polgármester a gyűlés megtartását.

Ezután Vágó Béla beszélt, s körülbelül a következőket mondotta: Tisztelt elvtársak! Tegnap kimentem Sámsonba, hogy munkástevéreimet felvilágosítsam a szervezkedés hasznosságáról. Alig szoltam pár szót, egy csendőrmester odajött hozzám és felszólt, hogy kövessem a község házára. Az erőszaknak engedve, mentem a község házára. A letartóztatás halatára a nép orditozni kezdett, majd mikor a község házához értem, a nép ki akart szabadítani a csendőr kezeiből. Bementem a község házára, ott a csendőrmester igazolásra szólított fel. Személyazonossági igazolásom után átadott az őrmester két csendőrnek majd kijelentette, hogy le vagyok tartóztatva.

Igy őriztek kora reggelig, mikor is behoztak a központi járás főszolgabírájához, ki azonnal szabadon engedett. A kísértő csendőrök az uton elmondták, hogy ők a kormánynak hozzájuk intézett titkos rendeletére kénytelenek letartóztatni azt, ki az arató munkásokhoz népgyűléseken beszél.

Kedves testvéreim. Nem brutális dolog volt-e, hogy engem minden ok nélkül letartóztattak?

Ép így járt Szabolcs megyében Kemezsén Horváth Gusztáv elvtárs is. Őt is letartóztatták és a község házára kísérték. Ugy volt, hogy ma reggel szabadlábra helyezik. Ez azonban nem történt meg, sőt bekísérték a nyiregyházi ügyészség

Segítség! Segítség! SUDIN használatával lábizzadás esetén csakis a érhető el!

Kapható Rácz Hermann drogueriájában Lamprecht palota.

fogházába. Horváth elvtáristól jött ma egy sürgöny, melyben kéri a vezetőséget, hogy azonnal egy ügyvéddel jöjjenek Nyiregyházára. Tisztelt elvtársaim, ez tette szükségessé, hogy Debreczen munkásai, ha csak egy fél napra is — letegyék a szármokot és tüntessenek a brutalitás ellen. Most csak a forradalom nagyon csekély fegyveréhez nyultunk, de ha kell, elveszszük a legnagyobb fegyvert az egész országban az általános sztrájkot.

Vágó Béla után ismét Lakatos elnök emelkedett szólásra. Kérte a munkásokat, hogy holnap reggel újból álljanak munkába. Végül kérte, hogy minden rendezés nélkül oszoljanak szét.

Négy óra után a népgyűlés rendben véget ért.

Itt említjük meg, hogy a rendre a rendőrségen kívül egy század honvédszár is ügyelt.

A tanács a kisvasut ellen.

Felbontják a szerződést.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen június 25.

A debreczeni helyi vasut úgy látszik sehogyse akarja betartani azokat a pontozatokat, a melyeket kötelezőleg vállalt magára évekkkel ezelőtt. A tanács intézkedéséhez nem tartja magát az igazgatóság s valósággal visszaél egynémely olyan joggal, a melynek eldöntése a miniszterium hatáskörébe tartozik.

Ismeretes, hogy a mikor a Bika előtt az a réges elgázolás történt, Végh Gyula főkapitány a jövőben elkerülendő szerencsétlenségek meggátolása céljából rendeletet intézett a helyi vasut igazgatóságához. E rendeletben különféle igen üdvös megszorításokat tett Végh Gyula, a melyek betartása a közérdek szempontjából felette szükséges volt.

A rendelet nem igen tetszetett a kisvasut igazgatóságának, mert megfelebezte. E felebezés mellett az igazgatóság beadványt intézett a tanácshoz, jelentést téve arról, hogy a május 1-én kiadott menetrendet megváltoztatja s a vonatokat 20 percenként indítja.

Ez az intézkedés városszerte felháborodást keltett. A kisvasut azzal indokolja a változtatást, hogy négy gépe használhatatlenné lett s így a 11 percenkénti közlekedés tekintve, hogy a teher szállítás is nagy, képtelen eszközölni.

A közönség jogos kifakadása a város tanácsa körében is visszhangra talált. Mai ülésében tárgyalta ezt Debreczen város tanácsa, melynek tagjai nagyobb vitatkozás után belátták, hogy tarthatatlan az a mit a kisvasut mivel.

Az igazgatóság visszaél azzal, hogy a menetrend változásokat nem a tanács, hanem a belügyi és kereskedelmi miniszter, a hajózási és közlekedési főfelügyelőséggel egyetértőleg intézkedik. Így nyitva áll előtte olyan ut, a melyen a saját érdekének előretolásával, háttérbe szorítja szerződésszerű kötelességeit.

Például az igazgatóság a május elsejétől okt. 1-ig érvényes menetrendet, — május előtt adja be. Az ügyet a tanács felterjeszti a miniszteriumhoz, s mire az iratok visszaérkeznek, a menetrend ideje lejárt.

Az ilyen kijátszásokat a tanács tovább tűrni nem akarja. A bejelentett 20 percenkénti közlekedést nem vette tudomásul a városi tanács, hanem megbizta Magoss György főügyészt, hogy az engedélyezési okiratot vizsgálja meg s az esetre ha a város jogai csorbát szenvednének a szerződés érvényesítésére, esetleges perindításra tegyen javaslatot.

A tanács e határozata a közönség körében is megnyugvást fog kelteni. Elvégre a közönségre nem tartozik, hogy a helyi vasutnak hány rossz mozdonya van, a melyekkel a rendes forgalmat lebonyolítani nem képes.

Debreczen város közgyűlése.

A legsürgősebb ügyek tárgyalása.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 25.

A város mai tanácsülésén Weszprémy Zoltán főispán is jelen volt és megállapodott Kovács József polgármesterrel arra nézve, hogy Debreczen törvényhatóságát legközelebb mikor hívja össze közgyűlésre.

Miután a jövő hó első hetében Weszprémy Zoltán főispán nagyon elvan foglalva a küszöbön álló vármegeyi közgyűléssel és alispán választással, jónak és czélszerűbbnek találta a legközelebbi közgyűlés határnapját *Julius hó 3-ára kitűzni*.

A város e közgyűlésén számos igen fontos nagyérdékű ügy fog szerepelni, ezért nem lehetetlen, hogy a közgyűlés két napig is eltart.

Az egyes szakbizottságok már e héten üléseznek. A jog és pénzügyi bizottság a villamos telepnél szükséges épületek tervezet és költségvetésének megállapítása tárgyában, holnap kedden délután tart ülést.

A villamos telep ügyében megfelelő tanácsi határozat belügyi döntése még mindig késik, mert a miniszter az iratokat szakvéleményezés végett a kereskedelmi miniszteriumhoz tette át.

Weszprémy Zoltán a napokban Budapestre utazik s egyuttal megsürgeti az ügy elintézését.

A július hó 3-án megtartandó közgyűlésnek tárgysorozatát Kovács József polgármester e hét végén fogja összeállítani.

Kristóffy mint honalapító.

Uj Magyarországot akarja megteremteni.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 25.

Kristóffy József, a volt darabont belügynök, a rémuralom főpribékje, hogy a hatalom gyeplőjét kirántották a kezéből, az örüléshez közeledik, Makón, ahol most tartózkodik bizalmas körben szenzációs terveket kovácsol.

Terveit elmondotta egy intimusának, aki az abszolutizmus idején kitartó csatlósa volt s így tudja meg a világ, hogy Kristóffy új Magyarországot akarja megteremteni valamire Uj Guinában, a mely jelenleg a francia fegyencek deportálási terve.

A főpribék Uj Magyarországnak köztársasági elnöke akar lenni.

Makóról jelentik, hogy Kristóffy teljesen meghasonlott önmagával. Tehát utolérte a Haynauk átka. Azt mondja, hogy „nem érdemes ebben a piszkos országban élni”, — „az üresfejű stréberek háttérbe szorítják és elhomályosítják azokat, akik-

nek a fejük és a szívük teli van”, — s más eféle keserű kifakadásokat ereszt meg, amikor — iszik. Mert Kristóffy Jóska egészen az italnak adta a fejét. Nem iszik se sört, se bort, se pezsgőt, csak pálinkát. Kiütött hát benne a tót természet.

Annyira ment már Kristóffynak a magyargyűlölete, hogy ki akar vándorolni Magyarországból. Nagyszabásu terveket kovácsol. Valakitől hallotta valamikor, hogy a magyarországi kivándorlást faji szempontból egységesen irányítani kellene. Az angolok egy helyre vándorolnak, a németek, spanyolok, portugallok, hollandok szintén új országokat alkotnak, új nemzeti életet teremtenek. Kristóffy szerint a magyaroknak is egy helyre kellene kivándorolniuk, hogy megteremtsék Ujmagyarországot. Persze szocialisztikus, vagy kommunisztikus alapon.

Kristóffy most a fejébe vette, hogy miután az ezredéves Magyarország kilökte a kebeléből s hazaellenes bünei miatt megtagadta, ő fogja megteremteni Ujmagyarországot.

Hogy ezt megtehesse, Kristóffy Jóska az ősszel hajóra száll, kivitorlázik Ujguineába s ott kémszemlét tart, hogy vajon a föld elég termékeny s elég térs-e? Akárcsak a magyar földkereső csahosok, akik Szvatopluk országának földjét, vizét, fűvét kikémlélték.

Ha az elfoglalatlan földet alkalmasnak találja Kristóffy, akkor országos kivándorlási akciót indít meg Ujguinea felé. Ő maga véglegesen kivándorol és megszervezi az új magyar köztársaságot, amelynek már az elnökigazgatóját is kiszemelte. Ki lenne ez más, mint — Kristóffy József?

Egy rendőrkapitány fegyelmije.

A félreértett panasz.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 25.

Kelemen Gábor hajduböszörményi rendőrkapitány ellen, mint lapunk vasárnapi számában megirtuk, Weszprémy Zoltán főispán elrendelte a fegyelmi vizsgálatot megelőző eljárás foganatosítását és annak végrehajtásával Kovács Gyula alispánhelyetteset bizta meg.

A vizsgálat elrendelése Karap Kálmán hajduböszörményi főrdőtulajdonos feljelentésére történt. A feljelentés igen sok érdekes dolgot mond el Kelemen Gábor rendőrkapitányról, akiről melleleg megjegyzi, vidám életű férfi, aki nem veti meg a mulatságot.

Azután rátér a feljelentés arra, hogy panaszos Karap Kálmán felment Kelemen Gáborhoz és kérte, hogy hatóságilag akadályozza meg feleséget tulköltekezésében. Magyarázza meg neki, hogy ne költsön gyermekeire olyan sokat, mert annak már birói következményei is lehetnek. Kelemen Gábor erről jegyzőkönyvet vett fel, de öt napig nem tett semmilyen lépést.

Öt nap után Kelemen Gábor elment Karap lakására. Karap azonban nem volt odahaza. Ő evvel nem törődött, hanem megkezdte a tárgyalást az asszonnyal. E közben érkezett haza a panaszos.

Kelemen a ház fejét az ott levő rendőrökkel a saját lakásából kivezettette. De ezzel nem elégedett meg, hanem ör-

szemeket állított Karap lakása elé, hogy be ne mehessen,

Karap betegeskedett ez időben s gyógyszereket szedett. Miután ki volt zárva lakásából, orvosságait is csak a rendőrbiztos nagy protekciója révén tudta lakásából kihoztatni. Ily módon 48 órán keresztül kellett saját lakásán kívül laknia és étkezni Karap Kálmánnak a bőszőrményi rendőrfőkapitány önkénye miatt.

Ez a története a feljelentésnek. Hajduböszörményben kíváncsian várják az igazságos döntést. A vizsgálatnak valószínűleg az lesz a vége, hogy Kelemen Gábort még a közeli napokban felfüggesztik állásától.

A dolgozó vármegye.

A megye évi jelentése, ülések.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 25.

Hajdu vármegye székházának hivatali szobáiban lázas munka folyik. Készülődnek a közgyűlésre és az ezt előkészítő ülésekre. A vármegye városaiban, községeiben pedig szervezkedés folyik az alispán választásra. A pártok küzdelme igen éles, de legerősebb mégis Kovács Gyula alispánhelyettes pártja, a mely napról-napra erősödik.

Terjedelmes füzet alakjában tegnap hagyta el a sajtót a megye évi jelentése. A jelentés az elmúlt esztendő minden mozgalmáról beszámol. A jelentés anyagának feldolgozásában nagy része van az egész tisztikarnak, de főleg Weszprémy Zoltán főispán, volt megyei főjegyzőnek, Pákozdy Sándor és Dávidházy Sándor aljegyzőknek. Az évi jelentést a legközelebbi közgyűlési meghívóval fogják szétküldeni.

Weszprémy Zoltán főispán egész sereg ülést hívott össze július hó első felére. Ezek az üléseken ledolgozásra kerülnek az összes elintézetlen iratok és ezután kezdetét veszi a nyári szünet.

Az állandó választmány ülésezní fog július 4 és 10-én július 9-én a közigazgatási bizottság és 12-én az alispánválasztási közgyűlés. Ez lesz a megyének ebben az esztendőben legelső rendes közgyűlése. Ez valószínűleg két napos lesz — mert az alispán választás és a tisztikar kiegészítése lefoglalja az első napot — a folyó ügyek tárgyalására másnap kerül a sor.

Dr. Erdős József jubileuma.

Egy kiváló tanár ünneplése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 25.

Ünnepe volt ma délelőtt a debreceni ev. ref. főiskolának. Egy érdemekben gazdag theologiai tanárt dr. Erdős Józsefet ünnepelték tanári működésének 25 éves jubileuma alkalmából. Dr. Erdős József a ki tudásával, irodalmi működésével a külföldön is nevet szerzett a sors különös és kedvező kegyelméből, ezen a napon ünnepelte házasságának 25-ik évfordulóját is.

Az ünnepség ma délelőtt a főiskola disztermében folyt le. Megjelent ott az egész egyház, a főiskolai tanárok és a volt tanítványai.

Dr. Bartók Jenő nyiregyházi ref. lelkész méltatta a jubiláns érdemeit. Lelkes szép beszédben méltatta dr. Erdős József érdemeit. A legszebb munkát végzi Erdős dr. szolgálatait nevel az urnak, mondotta Bartók Jenő.

Majd Erdős dr. irodalmi munkásságáról beszélt, elmondja, hogy az ünnepelt milyen értékes dicsőséget vi vitt ki magának az irodalom terén. Beszédét így fejezte be: Hogy a fényes ünnepség külső jel nélkül ne muljon el, alapítványt teszünk Erdős József nevére. Az alapítvány 570 korona, mely összeg tőkéje addig nevelendő kamatos kamatokkal, míg évenkénti kamata 50 koronára emelkedik és ezt 2 évenként pályadíj adják ki szabadon választott bibliai értekezésekre.

Az ünnepély a jókívánatok elhangzása után véget ért.

Ekkor a vendégek Erdős József dr. lakására mentek, hol a vendégeket fényes ebéd várta. Itt szebbnél szebb felköszöntők hangzottak el, melyekben Erdős drt és feleségét éltették abból az alkalomból, hogy boldog házasságuk 25-ik évét töltötték be. Erdős drt jubileuma alkalmából számosan üdvözölték.

1 korona 1 óra

a „Debreczeni Független Ujság“ naponta (hétfőn is) a legkorábban megjelenő lap.

Ingyen kapja

minden előfizető a december hónap elején megjelenő 320 oldalra terjedő nagyalku **czimtárral ellátott képes naptárunkat.**

Uj előfizetők csak akkor kapják ingyen a naptárt, ha 1/2 év óta előfizetők.

14 napig bárkinek mutatóvány-számmal szolgálunk.

Vidékre 1 K. 50 fill. egy óra.

Telefon szám: 18. és 339.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 sz. a

— **Meghívás.** Hajdúvármegye füg. és 48-as elvű bizottsági tagjait felkérem, hogy július 1-ső napján Debreczenben az Angol királynő földszinti éttermében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjék. Tárgyak: 1. Az alispánválasztás ügyében kiküldendő végrehajtó bizottság megalakítása. 2. A vármegyei függetlenségi és 48-as párt megalakítását előkészítő bizottság kijelölése. Amennyiben az aratási és mezei munkák akadályozzák pártunk több tagját a megjelenésben, legcél-szerűbb lesz, ha községenként és városonként megfelelő számu küldöttek által képviseltetik magukat. Hajdúhadház, 1906. június 24. Weszprémy István, várm. biz. tag.

— **A tisztí főorvosi állás.** Mint halljuk ámbár nem hisszük az üresedésben levő tisztí főorvosi állásra a kartársak beavatkozása folytán a főispán egy tisztí orvosi képesítéssel nem bíró helybeli orvost szándékozik kinevezni, ezt a magunk részéről lehetetlennek tartjuk azért, mert a m. kir. belügyminister 1893 évi 80090 sz. körrendeletének 22 § a szerint 1894 év Január 1-től kezdve törvényhatósági és rendőrségi orvosul *c akis tisztí orvosi vizsgát tett egyén alkalmazható.* — Lehetetlennek tartjuk tehát ezt a törvényt tisztelő felsőbbség részéről már csak azért is, mert pályázó több van olyan, aki tisztí orvosi képzettséggel bír és 10-15 év óta működik mint tisztí orvos a hatóság megelégedése mellett miért is azon nézetünknek adunk kifejezést, hogy az új tisztí főorvos a kellő gyakorlattal bíró jelenlegi tisztí orvosok közül kerülhet csak ki.

— **A debreceni Bocskai szobor.** Ismeretes, hogy Debreczenben mozgalom indult meg a budapesti 10 szobor egyikének Bocskay fejedelem emlékét megőrkítő szobornak Debreczenben való felállítása iránt. Az ügyben a lépéseket megtették. A mai tanácsülésen Oláh Károly tanácsnok bemutatatta a székesfőváros tanácsának leiratát, a melyben Budapest kijelenti, hogy nincsen kifogása az ellen, ha Bocskay szobrát Debreczenben helyezék el. Ugyancsak beleegyezett ebbe Hirman ércöntő és Holló Barnabás szobrász is. A tanács a szobor ügyében teendő lépésekre megtételét Oláh Károly tanácsosra bizta.

— **A vízvezeték ügye.** Aczél Géza főmérnök a tanács mai ülésén óhajtott volna a debreczeni vízvezeték ügyét beterjeszteni. Az óriási adathalmazt feldolgozni nem sikerült és így a csütörtöki tanácsülésre viszi be. A vízvezeték ügyével a július 3 án tartandó városi közgyűlés már foglalkozni fog.

— **A debreczeni tisztviselő telep.** Ismeretes az a nagyarányu mozgalom a melyet a debreczeni állami tisztviselők a tisztviselői telep megteremtése céljából indítottak. A mozgalom kezdeményezői a várostól telket kértek. A telep céljaira a bábaképezde mellett levő területet kérték a várostól. A tanács a mai ülésén foglalkozott a kérelemmel, de mielőtt érdemileg határozott volna, Aczél Géza főmérnököt bizta meg a vélemény sürgős beterjesztésével.

— **Bizottságak megalakítása a városnál.** Weszprémy Zoltán főispán Debreczen városánál m. gúresedett különféle bizottságok közül az építési és lo-avató bizottságot megalakította. Az építési bizottságba kinevezte: Uhlarik Béla államvasuti üzletvezetőt, Vinnay Géza műszaki tanácsost, Bacsinszky Vladimir, máv. főfelügyelőt, Latinovits Mihály főmérnököt és Székely Ferencz felmérési felügyelőt. A loavató bizottság becselőjeül Békóssy Lászlót, Polgári Bálintot. Pótbecezők: L. Nagy Bálint és ifj. Kertész István. Allatorvos Leidl Emil lovag, pótállatorvos Cseh János városi állatorvos.

— **A Csokonai-kör új alapítványai** Minden évben akadnak oly nemesen gondolkozó irodalom barátok, a szépért áldozni kész pártfogók akik a Csokonai-kör vagyona újabb meg újabb alapítványokkal gyarapítják. A Csanak és Sesztina család nagyob

alapítványaihoz méltó módon sorakozik most boldogult Hegyi Mihályné hagyománya, ki nem csak egyházának, hanem Debreczen művelődésének oltárára is bőkezű áldozatokat tett le. Végreleletében 1400 koronát hagyott a Csokonai körnek, a mely összeg kamatjával együtt e napokban folyt be az egyet pénztárába, — Megemlékezett a Csokonai-kőről a folyó évben elhunyt H. Nagy Emilia urnő is, aki atyja H. Nagy Ferencz nevére tett 200 koronás alapítványt. Kívánatos volna, ha e szép példák számos követőre találának.

— **Adomány a főreáliskolának.** Az iskolát érő sok támadás közepette különösen ilyenkor az év végén annál szebb ha elismerésről is szólhatunk. Ilyen elismerésének adott kifejezést az iskola iránt özv. Lederer Miksáné urnő, a helybeli állami főreáliskolával szemben, midőn Ferencz fiának sikeres érettségi vizsgálata alkalmából 200 (kétszáz) koronát juttatott a reáliskola igazgatóságához, azzal az óhajattal, hogy ez az összeg az intézeti zászlóalaphoz csatoltassék. A tanári testület köszönettel fogadta az adományt.

— **Szücs Miklós körútja.** Szücs Miklós dr. debreczeni törvényszéki elnök a napokban kezdte meg az alája rendelt járásbíróságok megvizsgálását. Először Szoboszlóra ment, hol három napi vizsgálatot tartott s a tapasztaltak felett a legnagyobb elismerését fejezte ki Lengyel Imre táblabírósnak az ottani járásbíróság vezetőjének. Ma Bőszörménybe megy a járásbírósgát megvizsgálni.

— **Egy régi megyebizottsági tag halála.** Lévy Márton h. bősörményi ügyvéd, megyei bizottsági tag hétfőn hirtelen meghalt. Lévy Márton tipikus alakja volt a szabad-elvű pártnak és mindenkoron a 67-es alapon álló miniszteriumokat támogatta. Híve volt a törvénytelen darabant kormányának is és mint ilyen főkortesse az alispáni állásra pályázó Somossy Bélának.

— **Harcászati lövészet.** A 39. gyalogezred és honvéd huszárezred ma átiratot intézett a városhoz, a melyben bejelenti, hogy e hó 28 és 30-án Sámson alatt harcászati céllövészetet rendez. A tanács figyelmezteti a lakosságot, hogy ebben az időben ne tartózkodják a céllövészet színhelyén és annak környékén.

— **A főreáliskola évvárása.** A főreáliskolában az elmúlt iskolai év ünnepélyes bezárása e hó 29-én pénteken délelőtt 9 órakor lesz. Ugyanakkor történik a jutalmak, a bizonyítványok és az évvégi értesítő kiosztása is. Ez ünnepélyre a tanulók szüleit és az érdeklődőket szívesen látja az igazgatóság. A jövő 1906—7-iki évre a beírások már most kezdődnek június 30-án, július 1. 2. és 3. napján délelőtt. A beíráshoz elhozandó a legutóbbi iskolai bizonyítvány és 9 K 70 fillér beírási díj. Azonfelül a jövő iskolai évtől kezdve minden nem tandíjmentes tanuló az iskolai kirándulási alapra miniszterileg jóváhagyott határozat alapján egy koronát fizet évenként, szegény tanulók uti költségeinek fedezésére.

— **Vattay Gábor dr. meghalt.** A debreceni uri társaságoknak egy rokonszenves fiatal tagját ragadta ki az életről a halál, dr. Vattay Gábor államvasuti fogalmazót. A család az alábbi gyászjelentést adta ki. A legmélyebb fáj-

dalomtól megtört szívvel tudatjuk úgy magunk, mint az összes rokonság nevében, felejthetetlen testvérünknek néhai dr. vattai Vattay Gábor m. kir. államvasuti fogalmazónak életének 31-ik évében, hosszúságos szenvedés után f. évi június hó 24-én reggel 7 órakor történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó évi június hó 26-án d. e. fél 10 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a városi kórháztól a róm. kath. templomban történendő engesztelő szent mise áldozat után Szent Anna utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. vattai Vattay Georgine férj. kőrösladányi Nadányi Pálné, vattai Vattay Sándor.

— **A mészárosok szakosztálya** ma délután 4 órakor ülést tart az ipartestület kistanácsstermében. Az ülésen azt tárgyalja a szakosztály, hogy vajon célszerű-e a kereseti adónak a fogyasztási adóval való beszédése.

— **Eljegyzés.** Gulyás György Párisból eljegyezte Szabó Péter helybeli iparos nevelt leányát Mariskát.

— **A más biciklijé.** Csernyik Sándor hetes igen kedvelte a sport életet és mint ilyen különösen hódolt a kerékpározásnak. Hő vágya volt szert tenni egy biciklire. Ehez jutni azonban nem volt könnyű dolog. De ő mégis kielégítette vágyát. Kölesön kérte gazdájának Dankó Imrénének biciklijét, hogy majd megtisztogatja, de addig tisztogatta, fényesítgette, míg reákapott a biciklire és elszárgult vele. A tolvaj hetest a renoörség keresi, de nem találja.

— **A tolvaj sógor.** Lapunk június 23-iki számában megírjuk, hogy Kerekes Károly pályáért meglópták. A lopás nem éjjel, hanem a déli órákban történt — s 40 koronát loptak el tőle. Kerekes egyébiránt teljesen józan állapotban volt — s a zsebtolvaj csak különös ügyességgel juthatott hozzá. A tolvaj kilétét a rendőrség már megállapította.

— **Meghaltak.** A tegnapi napon a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban. Dusotzki Viola róm. kath. 25 éves. Szombati Lajos róm. kath. 2 hónapos. Dr. Vattai Gábor róm. kath. 30 éves. Kása Erzsébet ev. ref. 22 éves. Bukó Jánosné róm. kath. 87 éves. Kiss Andrásné ev. ref. 28 éves. Balogh Péterné ev. ref. 71 éves. Gulyás Károlyné ev. ref. 52 éves. Devus Ilona ev. ref. 4 hónapos. Debreceni Sándorné ev. ref. 63 éves. Szabó Róza ev. ref. 5 hónapos.

— **Köszönetnyilvánítás.** Szab. kir. Debreczen város tekintetes tisztikara, a Booskay szőlőtelep birtokosai s mindazon rokonaink, barátaink s ismerőseink, kik a felejthetetlen jó férj, gyermek és testvér Mihalovits Gyula jobb létre szenderülte alkalmával mély bánatunk s gyászunkban oly őszinte részvétellel osztoztak, fogadják ez uton is legmélyebb s igaz köszönetünket. A Mihalovits Család.

— **A fővárosi orfeum társulat** (a Debreczen szállodában) igazgatósága lehetővé akarja tenni a legszerényebb viszonyok között levő közönségnek is, hogy az előadásokat megtekinthesse s azért elhatározta, hogy a mai naptól kezdve megszünteti a belépti díjat s szabad bemenettel tartja meg előadásait naponta változatos műsorral.

— **Női zenekar.** Megérkezett az első budapesti női zenekar és máától fogva esténként válogatott műsorral hangversenyt tart a „Magyar Király” kávéházban. A legjobb minőségű kávéházi ételek és italok pontos kiszolgálásáról gondoskodik Erős Jakab kávé.

— **Érdekes** sok mindenféle olajfestményeket sikerült nagy mennyiségben igen jutányos árban megszerezni. A több ezernyi kézzel festett kép állandó képkiallításunkban ingyen megtekinthető. 80 ctm. magas és 48 ctm. szélességben darabonként potom 5 frtért mahagécni, vagy arany keretben nálunk, míg a készlet tart beszerezhető. Bilkei és Radovánovics Piacz-utca 59.

— **Modern szálloda Debreczenben.** Örökös volt a panasz, hogy a debreczeni szállodák képtelenek voltak a nap-nap mellett növekedő idegen forgalomnak megfelelni. E bajon vélt segíteni Márkus Jenő az előnyösen ismert Dréher söresarnok és Központi szálló tulajdonosa. A Piac-utca 47. számú ház emeletét hozzásátolta a már meglévő szállodához. A szomszédos házat a modern kor igényeinek megfelelően szobákká alakította át s minden elképzelhető kényelemmel, pazar fényvel rendezte be. A központi szálló jelenleg 36 szobából áll.

— **Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám**

— **„Hajdumegyei népbank”** Piacz-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

— **Consum levélírók** legfinomabb elefántesont levélpapírt **színes belsejű** borítókkal 100 levélp. 100 borítókkal **2 koronáért**, 50 levélp. 50 borítókkal **1 K 20 f.** vásárolhatnak **Mihály Sámuel** papirkereskedés iroda felszerelési szaküzlet, Főter 30. **Telefon 106.**

— **Torna szerek, gyermek hintók függő hinta ágyak, tennis rakettek és labdák** Mentze áruházában **Kossuth-utca 4. szám alatt a legjobbak.**

Az alispánválasztás ügye.

A haladópart nagyon él.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 25.

Somossy Béla bősörményi polgármesternek meg kellett érni azt a kétes örömet, hogy a bősörményi reakcionárius U. Szabó had egyik prototipusa, dr. U. Szabó Lajos pennát vett kezébe, és az ottani sajtó hasábjain királyi ügyészégi engedély nélkül, politikál és polemizál az ő alispánválasztása mellett. — Somossy sokkal inkább szerencsésnek tarthatta, hogy tisztas, komoly ellenfelei vannak, semmint a mindig haladó és reakcionárius dr. U. Szabó Lajos intelligens mezbe öltöztetett védelmére megérdemelné, vagy erre rászolgált volna. Am hadd végezze U. Szabó Lajos ur a maga uri izlésű, finom munkáját. Bősörményben, egy azonban bizonyos és ez az a körülmény, hogy a bukott szabadelvű párt züllésén busongó s a tiszt ügyészi állásban megrendült, kétségbeesett hazafiui kebel, intelligens észrevételei nem egyébe, mint világos jelei annak, hogy a bősörményi és nánási polgármesterek paklizása, mely a függ. és 48 as elvek kijátszására s a jó izlés nyílt megsértésére volt irányítva, csődöt mondott s végső napjait éli.

Azt hisszük, hogy megengedi nekünk Dr. Baltazár Dezső ur, hogy a Dr. U. Szabó cikkére mi tehessünk néhány észrevételt, hiszen az ő cikke ugyanis a mi lapunkban jelent meg.

Dr. Baltazár Dezső azt állította ama cikkében, hogy egyenesen sutyomban hazudnak és nem nyíltan. Bizonyára tudja ezt U. Szabó is, mert sutyomban csak négy szemközt lehet gyalázkodni. Irásban

hamar észreveszik az iyeneket és lefűlik az embereket irgalmatlanul. — Ezért óvakodtak ők ettől.

A bősziroményi szabadelvűpárt megmaradt a Tisza István bukása után is! Halld ezt Magyarország! Nincs egyetlen 67-es párt sem az országban, a melyik többségben lenne; azért nem jó nekik sem a Wekerle-Andrássy, sem a Zichy Aladár pártja. De ha kialakulna egy biztos 67-es többség, óh mily kéjjel vezetné U. Szabó ur az általa agyonigazgatott reakciónáriusok megvédett csapatját az üdítő forráshoz, hogy tikkadt és elkényszeredett tagjaikat még egyszer megfürösztessék a hatalom kies vizében.

Az erkölcsi élet terén nem azok itélendők el, kik egy szempillantás alatt térnek át a jobb és helyesebb utra, hanem azok, a kik hosszas tépelődés után és csak kellenlenül szánják el magukat arra, színleg velünk fráterizálnak, élvezik az általunk nyújtott polgári tisztségek előnyeit, de mindig készen vannak egy hurok kótéllal, megfojtani becsületes (szándékainkat és törekvéseinket, Tisza Kálmán a dr. U. Szabó ur politikai vezére, a 48 ról minden fordulat nélkül átsiklott a 67 re. El tudta-e felejtetni Tisza ezt a fordulást az ország közönségével? Bizonyára nem. És ime, most, a ki ráesküszik, mint Messiasra avatatlan kézzel a saját politikai vezérének nyugalmát sem kiméli. Ez a párthűség?

Mily megható, hogy a bősziroményi feloszolhatatlan szabadelvűpárt a Kossuth képét ott tartja saját helyiségében,

Ennyi hazafiságot igazán nem reméltünk ettől a párttól. S miért nem követték és követik egyuttal már a Kossuth szellemét is? Bizonyára, mert az nem nyújtott volna önöknek abban az időben a husosfazekak élvezésében elegendő biztosítékot. Az önök táborából csak dicsérni hallottuk az osztrákot, de szidni nem. S mily fordulat ez, hogy most a papíron dr. U. Szabó ur rezgelődik az osztrákok ellen s türelmetlenkedni merészkedik ellenük.

Tényleg szabadelvűpárt ma már nincs a vármegyében csak Bősziroményben.

Olvassuk, hogy Somossyt javarészen a függetlenségiök támogatják. Gratulálunk ezekhez a 48-as urakhoz.

Nem voltak a hatalomnak hivei U. Szabó urék, mégis ellenük szavaztak. — Gyálázták a függetlenségi és 48-as pártot. Ezt talán nem felejtethjük el oly könnyen.

Csak egy közvetlen lélektani hatásnak köszönhető, hogy a dr. Balthazar Dezső örökbecsű, lelkes határozatához hozzájárultak. Különben U. Szabó és Somossy urék, míg Naszády a teremben volt, addig az előszobában settenkedtek. Volt még egy harmadik társuk is.

Az U. Szabó-féle cikkben különösen megragadja figyelmünket, hogy Hajdubószóroményben nem akad egy bátor, merész, igaz elvű 48 as ember. a ki Somossy mellett lándzsát törjön, hanem szégyenszemre fuldokló, gerincztelen szabadelvűpárti ügyvezető aligazgatójának kell szegénységi bizonyítványt kiadni arról, hogy Somossy Béla ő velök nem szavazott soha, a szabadelvűpárthoz nem tartozott és valamikor 48-as is volt. Tudjuk, hogy Somossy volt 48-as is, a meddig tudniillik neki jól esett, és azt is tudjuk, hogy azóta minden kormányt végig szolgált. Hát bizony ezt letagadni nem lehet, de szépi-teui sem. Mos azonban a kőut lázát hideg zuhanynyal váltotta fel a rideg valóság.

Még csupán annyit jegyzünk meg dr. U. Szabó urnak az 1899. évi XV. t. cikkben foglaltakra nézve, hogy ez csak a kortespolitikától tiltja el az alispánt, de vajon van-e olyan törvény, a melyik a nagy és magas nemzeti politika követésé-

től és irányításától eltiltaná az alispánt? A letűnt idők meggyőztek bennünket, — hogy mit jelent a vármegyében egy alkotmányszerető alispán s meggyőződünk arról is, hogy a bősziroményi szabadelvű urak sokkal jobban ragaszkodtak megsiratott Rásó Gyulájukhoz, mint a szorongatott s halálraitelt magyar alkotmányhoz. Kár hogy előbb ki nem kérték a Rásó barátságát, míg Nádudvar táján nem voltak oly szép számmal kútak. Talán előbb megszabadulhatott volna a megye a kir. tanácsos basáskodó uralmától. — S mily naivak a bősziroményi szabadelvűiek! Nem jut eszükbe, hogy Rásó ur már egyszer megbuktatta a bősziroményiek alispán jelöltjét, néhai Lengyel Imre személyében. S akkor ugyanazok a reakciónárius urak küzdöttek Rásó ellen, a kiket ma Rásó ur lát el atyai jó tanácsokkal.

Ennyit az igazság érdekében. Egyébként U. Szabó mester igen jól teszi ön, ha nem czikkezik, nem szónokol, mert rossz vége lesz a dolognak.

TAVIRATOK.

A póttartalékosok elboosátása.

Budapest, jun. 25. Ide érkezett jelentések szerint országszerte megkezdődött a póttartalékosok szabadságolása.

Általános sztrájk.

Lugos, jun. 25. Itt ma kitört az általános sztrájk. Az összes ipari munkások beszüntették a munkát, a sztrájkra az adott okot, hogy a lugosi főszolgabíró egy veszedelmes agitátort tartóztatott és a népgyűlést nem engedélyezte vasárnap.

Vérengzés a választók között.

Sárospatak, jun. 25. A választó polgárság ma véres verekedést inscenizált. A függetlenségi választók megrohanták Béla Henrik alkotmánypárti jelölt hiveit és verekedést vittek véghez. Sátoraljaujhelyről katonaság és csendőrség jött ki a helyszínre,

Budapest új polgármestere.

Budapest, jun. 25. Ma ejtették meg a polgármesteri választást. A székes főváros új polgármestere Vaszi-lievits István tanácsnok lett.

Merénylet Trepov ellen.

London, jun. 25. Odesszai jelentés szerint egy hercegnő Trepov ellen merényletet akart elkövetni, a tettet titokban tartják.

Odessza, jun. 25. A tüzérség fel-lázadt fellebbvalói ellen. A tengerészek is vonakodtak a parancs daczára hajóra szállain.

Választások.

Budapest, jun. 25. Szepess Dénes országos képviselőnek igazságügyi államtitkárrá történő kinevezése folytán megürül a marosvásárhelyi mandátum. A választók Fenyvesi Soma dr. hirlapíró és ügyvéd köré csoportosulnak.

Eger, jul. 25. Szederkényi Nándor főispánja folyán új választás lesz. A függetlenségi párt Csutorás Lászlót jelölte képviselőül.

Delegációs ebédek.

Bécs, jun. 25. A király, a szokás delegacionális ebédek egyikét e hét szerdáján, a másodikat csütörtökön adja. Goluchovszky szombaton hívja meg ismét ebédre a delegáció tagjait.

A delegáció ülése.

Bécs, jun. 25. A delegáció teljes ülésén Sággy után Sztekucz Gergely, Teleky Arvéd gróf szólaltak fel. Bizalmatlanok Goluchovszky iránt, de megszavazzák a költségvetést. Ugyanily értelemben szólaltak fel még Benyovszky Móríc és Zboray Miklós is. Jó helyről jövő hír szerint Goluchovszky bukása befejezett tény. Igen rövid idő múlva elhagyja helyét, felhivatalosan bukását úgy fogják feltüntetni, hogy azért távozik mert a madridi királyi nász alkalmával a trónörökös számára nem tudott jó helyet biztosítani. Utódja Ehrenthal báró pétervári nagykövet lesz.

Közzgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1906. június 25.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készáru 5—10 drágább, határidők hullámzók.

1906. októberi buza	8 00.—01
1906. áprilisi buza	8.92.—23
májusi buza	—.—
októberi rozs	6 67.—68
1906. áprilisi rozs	—.—
októberi zab	6.76.—78
áprilisi zab	—.—
1906. májusi zab	—.—
1907. májusi tengeri	5.74.—75
1906. júliusi	6 45.—46
1905. aug.	—.—
szeptemberi	6 55.—56
1906 augusztusi repce	14 70.—80

REGENY-CSARNOK.

A Bandita.

70

Nemsokára elérték a magaslatról lomló zuhatag örvénye szélét.

Ginesta azonnal megakart kezdeni a kuszást a borzasztó mélységbe, de Fernando visszatartotta. — Már megnyugodva saját és társnője élete biztonságán, nem álhott ellent költői természeténél fogva, hogy a veszély nagyságát, melytől megszabadultak, festői oldaláról is meg ne szemlélje.

Némelyek az ily borzasztó látványokban gyönyörüket találják.

A látvány — nem lehet tagadnunk — egyszerű volt.

Az égő kör közepe felé is lángba borultak már a fák, míg a kör terjedelme kifelé is szélesedett. A hegyet köröskörül láng borította, s borzasztó sebességgel s iszonyu ropogással közeledett a menekülők felé.

Az égő harasztokról a láng tüzkigyóként tekergődött a fák derekaira, s ágaira s úgy tündökölt, mintha valamely király tiszteletére lett volna lámpa gyánánt felállítva. Egy pillanatig ragyogott, sziporkázott, majd hirtelen a vörös láng-

gal égő tüztenger hullámaiba zuhant, s szikráit az égbe szórta föl.

Majd széles vonalban kezdtek meggyuladni a gyantás növények, nem lehet leírni, mily gyorsasággal emészté fel ezeket a rohanó tűz árja, izzó lándzsaként furódott a sötétzöld pázsitba, mely a hegy oldalát ékítette.

Folytatjuk.

László Zsigmond ÁLLATORVOS

rendelő irodája

Deák Ferencz-u. 14. I. em.

Elfogad: védőoltásokat fertőző betegségek ellen.

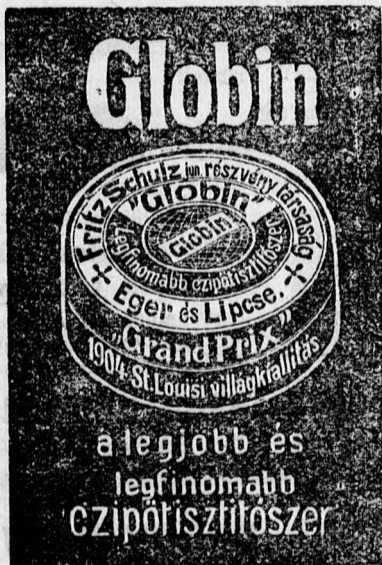
ÁLLATBIZTOSÍTÁSOKAT

Lovak és szarvasmarhák elhullása esetére, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó üzlet

Biharmegyei nagyközségben 22 év óta fennálló jömenetelű fűszer és vegyes kereskedés, korcsmával, korlátlan italmérséssel, mézarszékkal, kuglizóval, kisüsti pálinka főzdével jutányosan eladó.

Értekezhetni **Vadász Andorral** Debreczen, József kir. herceg-utca 34. szám.

a legjobb és legfinomabb szappan

Kölcsönök

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piac-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye.

Kész fehérneműek, vászon, chiffon, paplan, matracz.

Fürdő cikkek óriási raktára.

Tenyésztójas

fajtiszta Plymouth-Rock egészen friss darabja 50 fillér. Kapható

EHRENTHEIL MARGIT

baromfiudvar,

BUDAPEST, III. Repkény-utca 20. sz.

Nagy választékban kaphatók

Vászon áruk, Férfi és női kész fehérneműek. Menyasszonyi kelengyék. A legszebb ujdonságok nap- és esőernyőkben. Csipkék, szallagok, himézsek. Dívatos czérna- és selyem női keztyűk. Férfi-, női- és gyermek hajisnyák. Női csipkegallérok. Férfi és női nyakkerdők jutányos szabott árakhoz.

Szabó Lajos fiai

Debreczen, 2. dívat-, vászon- és szőnyeg-áruház.

Ruzicska Gyula

fényképészeti műterme és fényképészeti cikkek kereskedése

Piac-utca 34. sz.

a főposta tőszomszédságában levő udvarban.

Készít arc- és csoportkép-felvételeket, kis fényképekről élelnagyságu képek nagyítását, eredeti felvétele vagy már meglévő fénykép után képes levelező lapokat stb. meglepő olcsó árakon.

Mindennemű fényképészeti cikkek gyári áron és

Kodak-cikkek

csak itt kaphatók.

Amatőröknek a műterem és tágas sötét-kamara rendelkezésükre áll.

Magasított kétvasú eketestek

LACZKA LÁSZLÓ

gőzcseppe, röhöta, gépiakatos és gépjavitó műhelye, saját gyártmányú ekék és gazdasági gépek raktára DEBRECZEN

Központi oszt. II. Békien-utca 4. sz. Hátár. II. Bendi-utca 5. sz. Előnyös feltételek

Pontos és jutányos kiszolgálás

Készít és állandóan raktaron tart többletes egytelmes ekék, két-, répa- és szecsavágók, tengeri morzsolókat jóállás mellett Elvállal mindennemű kovács- és műkovács munkát u. m. esőpléngolyók kovácsolását, mindennemű géprezek vaszer-gályozását és gyalulását, gazdasági és ipari gépek, egyes és kettős ekék szabásár javítását

Előnyös házas arányokat legye és bérmentre tölök.

Kölkölyöz, gabona-szóró rósta és tengeri morzsoló készsömbé is adatik

Előnyös feltételek kovácsolás közel kettős ekéfejkeretek.

Réz- és fémöntések új vagy ócska minta után, composition felvétel (Lager) készítésére.

Gépolaj

Tovotta gépszir Henger olaj

legmegbízhatóbb beszerzési forrása

Térei J. utóda

zsiradék és festék nagykereskedőnél, Debreczen, Hatvan-u. 13.

Debreczeni Hitelbank

részvénytársaság

Debreczen, Piac-u. Széchenyi utca sarok.

Kölcsönök adunk

váltókra, kötelezvényekre és folyó számlára a legelőnyösebb kamattal.

Elfogadunk takarékbetéteket

betét könyvekre és check-számlára.

Jelzálog-kölcsönök ad

földbirtokokra és házakra.

Óvadékkölcsönök ad

vállalkozóknak, és bérloknek.

Elfogadunk tőzsdei megbízásokat

értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönök nyújtunk

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, valamint vidéki pénzüzetek részvényeire.

Leszámítolunk tároza-váltókat

az intézet kebelében alakult hitelrészes csoportban.

Érozpénzek és külföldi bankjegyek

beváltása.

Előleget adunk új várható termésre

Felvilágosítással készséggel szolgál

Az igazgatóság.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni.

A valódi „Tulipánerdő“ szivarka hüvely és szivarkaszipka gyár főraktára Harmathy Pál könyvkereskedésében van Fűvészkert-u. 14 csakis ott kaphatunk valódi „Vergő“ egészségi papírból készült szivarka hüvelyeket legolcsóbban: 100 Tulipán hüvely 12 kr. Tiszti hüvely 10 kr. Progress 10 kr. Kling 08 kr. Rákóczy 12 kr. Ambre 12 kr. Aranyozott hüvely 18 kr. viszont eladóknak kedvezmény. Telefon 374.

Vasesztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe félévételnek Deák Ferenc-utca 22.

Rőfős és kézműáru cikkek, ugyszintén női kabátok, férfi öltönyök és felöltők a legszebb kivitelben heti és havi részletfizetésre áremelés nélkül kaphatók Kohn Hermann Hatvan-utca 17.

Miklósné és Társa (bőrönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piac-utca 26. nagytözsde mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányú kézi és láda kofferokban, saját gyártmányú utazó, placci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigarettá- és dohány tárcákban. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközöltenek.

Két utcái szoba (külön lakosztály) a főtéren közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Csizmadiák tanoncokat napibér mellett szegődtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Borezetet, kapható borezetet megkészítő-séhez. Cím a kiadóban.

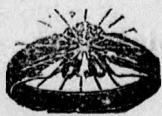

„Villamos“ jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor. felszereléssel együtt készít Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Kaptákat készen raktáron tartanak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Harisnya kötéseket és fejeléseket minden színben legfinomabb szintartó D. M. C. pamutból elvállal a legjutányosabban Márton Gyula Bika szálloda mellett.

Egy modern 5 szobás utcái lakás fürdőszobával és mellékhelyiségekkel kiadó Csapó-u. 56.

Óra és ékszer javításokat legolcsóbban eszközöl Pinter Dezső óra- és ékszer üzletében Főtér 12. Stenczinger ház. Dus választék órák és ékszerekben.

Juta léve kötél olcsóbb minden kéveköti anyagnál. Főraktár Kontsek Géznál Debreczen, Kossuth-utca. 130 cm. hosszú 1000 darab 12.50 K. 140 cm. hosszú 1000 darab 13.50 K.

Egy jó családból való, 4 középosztályt végzett fű Aszmann Ferenc férfi és női divatüzletében tanulónak felvétetik.

Csinosan butorozott külön bejárati szobát keres egy magányos fiatal ember.

Hajdusági Bajuszpedrő.

Szép bajusz

nyerhető a leggyorsabban a híres

hajdusági bajuszpedrő

használata által, mely legjobb az egész világon. 1 doboz 50 fillér, 3 próbadohoz 2 kor. 15 fillér. 6 doboz 3 kor. és 65 fillér bérmentve utánvétellel.

Készíti

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz. „Arany egyszaru“ gyógyszerár.

Általános Takarékpénztár

Részvénytársaság

DEBRECZENBEN,

előnyös kamattétel mellett

Kölcsönöket nyújt váltókra, kötelezvényekre, folyószámlára, értékpapírokra és árukra.

Kereskedők tárczaváltói és könyvköveteléseit leszámoltatása.

Gazdáknak személyes hitel nyújtása az intézet kebelében létesült hiteligylet által.

Betéteket elfogad gyümölcsötetés céljából, betéti könyvecskékre, cheque-számlára és pénztári jegyekre 4½ kamatozás mellett.

Előlegeket nyújt kézi zálog tárgyakra, várható termésre.

Ovadékkölcsönöket folyósít vállalkozók és bérlőknek.

Törlesztéses kölcsönöket engedélyez 10-65 évig földbirtokokra és forgalom képes házakra.

Tőzsdéi megbízásokat elfogad értékpapírok vételére és eladására.

Külföldi pénznemeket bevált és ilyenekkel szolgál.

Hitleveleket ad a külföld bármely piacára.

Közelebbi szó vagy írásheli felvilágosítással készséggel szolgál az intézet

ügyvezető-igazgatója.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borviz.

A „Főkuti“ gyógy-borviz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üdítő ásványviz, ugy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth-kuti“ gyógy-borviz kitünő összetételű alkalikus vasas savanyúviz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angol görvény kórknál.

A „Boldizsár-kuti“ gyógy-borviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti viz de kitünő sikerrel, használtatik a vese, húgy hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztőszervek hurutainá vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy lithium tartalmu. Hug-hajtó hatásu. Szénsav dús. Csira (bacillus) mentes.

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra, hogy egészsége, ifjai frissesége megmaradjon, az jőjön Borszékre a gészségének, ujjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító lényező Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasán fekszik fenyőerdőben). Tiszta, portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforrások. Szén-savval telített hideg lobogó fürdők kitünő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők, hideg vízzel gyógyi ó intézet, masszázs, villamosítás, tej- és sajkúra, terainkúra, Villamvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágosítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmege) Naponta Dédáról—Borszékre kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra. Automobil jár.

Kapható Debreczenben: Klein Ignácz fűszernagykereskedő urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben, n-vezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.

Utolsó-vasut állomás Déda. Posta, távirtda és telefon helyben.

Előjegyezhetni: gyorskocsi Déda gyorskocsi állomás. Automobilra: Igazgatóság Borszék.

Az Alföldi takarékpénztár DEBRECZENBEN, Piac-utca saját ház.

Elfogad betéteket

Takarékpénztári könyvecskékre és Chequeszámlára.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, és folyószámlákra a legelőnyösebb kamattal mellett.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra s más ingatlanokra.

Tőzsdéi megbízások

értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök

vállalkozóknak, bérlőknek és hivatalnokoknak.

Kölcsönök

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pénztintézetek részvényeire.

Értékpapírok,

érecpénzek és külföldi bankjegyek bevétele és eladása.

Hitelrészes

csoportbeli váltók leszámoltatása egyetemleges felelősség mellett.

Kölcsönöket ad

nyugdíjkepes köztisztviselőknek 10, 15 és 20 évi törlesztésre.

Raktároz

árakat és terményt saját raktáraiba és azokra előleget is nyújt.

A Magy. kir. szab. osztály sorsjáték fő elárusító helye.

Szakértelemmel készített

szemüvegek és orrcsüptetők

rövidlátó, távollátó, gyen-

gelátó és operált szemeknek.

Mezei látcsövek és turista távcsövek

legfinomabb ackromatikus üvegekkel nagy választékban és legolcsóbban kaphatók

Fischer Jakob látyszerésznél

Főtér 23. sz. Sesz'ina ház.

Nyomatot Hoffmann és Kronovics könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.